

GENDER / LGBTQ+: DATA

- Během posledních pěti let se cítila diskriminována a/nebo obtěžována více než třetina LGBT+ lidí, což je zhruba třikrát vyšší podíl než v případě běžné populace. Nejčastěji šlo o pocíťovanou diskriminaci v prostředí školy či univerzity (13 % všech dotázaných, přičemž pachatelé bývají nejen spolužáci, ale často i učitelé) a v práci a zaměstnání (11 %). Téměř čtvrtina dotázaných pracujících LGBT+ lidí za posledních pět let zakusila obecně negativní postoje k LGBT+ skupině, pětina studujících má zase zkušenost s negativními komentáři či projevy z důvodu své sexuální orientace nebo genderové identity. Pocíťovaná diskriminace měla nejčastěji formu verbálního a psychického obtěžování, ponižování, urážek nebo vyhrožování (s těmi má za posledních pět let osobní zkušenost téměř desetina dotázaných). Zdroj: [zde](#)
- Podle předchozího dotazníkového šetření z roku 2014 by přibližně desetina žáků a žákyň vybraných základních škol měla problém s tím, kdyby měla homosexuálního spolužáka nebo spolužačku. Zdroj: [zde](#)
- Podobně i podle dotazníkového šetření neziskové organizace PROUD z roku 2016 se až zhruba desetina žáků a žákyň vyjádřila, že se ve společnosti gayů a leseb necítí dobře a že se k nim nechová stejně jako k heterosexuálům/ádkám, a ještě větší obavy a antipatie v nich vzbuzují trans lidé. Zdroj: [zde](#)
- Většina žáků a žákyň uvedla, že se za poslední rok osobně setkala s vtipy o LGBT lidech a jejich pomlouváním, zhruba třetina má také osobní zkušenost se slovními útoky, zesměšňováním LGBT+ žáků/žákyň, jejich ignorováním a vyčleňováním z kolektivu. Zhruba desetina uvedla též osobní zkušenost s ještě silnějšími projevy averze a nenávisti, jako je schovávání a ničení věcí LGBT+ žáků/žákyň nebo jejich fyzické napadání. Zdroj: [zde](#)
- Samostatnou kapitolou je pak chování učitelů a učitelek – respondenti a respondentky z LGBT+ skupiny v dotazníkovém šetření popisovali* y také incidenty, kdy zdrojem nepříjemného, zesměšňujícího až hrubě urážlivého a nenávistného chování nebyli spolužáci, ale přímo školský personál. Opět ale nejde o překvapení, jelikož již studie organizace PROUD uváděla, že téměř polovina dotazovaných žáků a žákyň se někdy setkala s tím, že vyučující používali označení LGBT jako nadávku nebo dělali o LGBT lidech vtipy, čtvrtina se setkala se situací, kdy vyučující zesměšňoval* a konkrétního spolužáka nebo spolužačku, popíral existenci LGBT žáků/žákyň nebo ignoroval* a problematické situace, ve kterých se ocitali. Zdroj: [zde](#)
- Obdobný význam, jaký má práce a zaměstnání v životě dospělých osob, má v životech dětí a dospívajících lidí škola. Respondentů a respondentek, kteří aktuálně studují (prezenčně nebo kombinovaně) nebo studovali* y v posledních pěti letech (celkem jde o 73 % dotázaných), jsme se proto ptali na míru otevřenosti ohledně jejich sexuální orientace a/nebo genderové identity ve školním prostředí a na jejich zkušenosti s negativními komentáři nebo jednáním. Jak vyplývá z Grafu 20, míra skrývání nebo zatajování ve škole je ve srovnání s prací a zaměstnáním mírně nižší. Genderovou identitu často nebo

vždy zatajuje 43 % dotázaných, v případě sexuální orientace jde o 34 %. Ve srovnání s výsledky studie FRA z roku 2012 jde o posun směrem k vyšší otevřenosti – tehdy svoji příslušnost k LGBT+ skupině často nebo vždy zatajovalo až 71 % respondentů a respondentek. Zdroj: [zde](#)

- Až pětina respondentů a respondentek uvedla, že v rámci svého studia často nebo vždy zakoušela negativní komentáře nebo jednání, které souviselo se sexuální orientací nebo genderovou identitou jich samých nebo některých jejich spolužáků nebo spolužaček (Graf 21). Naopak, nikdy se s takovým chováním nesešla pouze necelá čtvrtina dotazovaných. To naznačuje, že právě školy a jiné vzdělávací instituce jsou často místy, kde jsou LGBT+ lidé vystaveni negativním zážitkům a zkušenostem a že tato oblast by si proto zasloužila větší pozornost učitelů*lek, ředitelů*lek a dalších aktérů, kteří mohou ovlivnit atmosféru na školách. Zdroj: [tamtéž](#)
- Elektronicky distribuovaný dotazník vyplnili*y v nadpoloviční většině případů studenti/studentky či učni/učnice. Tato struktura respondentů pak nutně ovlivnila i výzkumná zjištění, kde se v hojně míře ukazují problémy, jež LGBT+ lidé pocítují v souvislosti se vzdělávacím procesem a stykem se vzdělávacími institucemi (školami). Ať již se jedná o diskriminaci či obtěžování, v menší míře o násilné projevy. Původci homofobního jednání jsou v mnoha případech spolužáci, ale i pedagogové. Alarmující je především to, že za nejzávažnější situaci v životě související s diskriminací či obtěžováním 4 % respondentů*tek označila právě situaci spočívající v diskriminaci, obtěžování či šikaně v souvislosti se vzděláváním. To vše naznačuje, že školy a jiné vzdělávací instituce bývají místy, kde gayové, lesby a trans lidé získávají negativní zážitky a zkušenosti a setkávají se (mnohdy poprvé ve svém životě) s předsudky a projevy homofobie. Akceptace gayů, leseb a trans lidí na školách rozhodně není nijak samozřejmá. Klima vzdělávacích institucí také nezřídka nutí LGBT+ osoby svou sexuální orientaci či skutečnou genderovou identitu v procesu vzdělávání skrývat.

Zobrazování sexuálních menšin v médiích naráží v první řadě na problémy terminologické. Často je používán poměrně zastaralý termín „homosexuálové“, v některých případech také pro označení pouze mužské homosexuality (ve dvojici s termínem „lesbičky“). Z pohledu Výboru pro sexuální menšiny Rady vlády ČR pro lidská práva jsou oba tyto termíny již překonané, proto je lépe hovořit o „gayích a lesbách“, „sexuálních menšinách“, „stejnopohlavních dvojicích/partnerech“.

Častá je „sexualizace“ tématu. Obrázky či ilustrační záběry ve zpravodajství jsou doprovázeny fotografií objímající se / líbající se dvojice, případně dvojící procházející se v parku. Výbor pro sexuální menšiny zdůrazňuje, že ač sexualita je nedílnou součástí lidského života, je pouze jednou z mnoha takovýchto součástí. Gayové a lesby v tomto nejsou výjimkou. (doporučení výboru vlády proti diskriminaci z roku 2011)

- Rodí se přibližně procento intersex lidí, což jsou osoby, které se narodily s oběma pohlavními orgány, nedefinovanými pohlavními orgány či různými mutacemi. Zdroj: [zde](#)
- V Americe 54 % genderově nekonformních mladých přemýšlelo o sebevraždě a 29% se o ni pokusilo. Zdroj: [zde](#)

GENDER / LGBTQ+: HOAXY

- Je čtyřicet různých druhů genderů.
- Svoji identitu musím potvrzovat svým chováním.
- Gayové jsou zženštilí.
- Jedna sexuální zkušenost s opačným pohlavím ze mě dělá gaye/lesbu.
- Bisexulita neexistuje.
- Všechny osoby s vagínou jsou ženy.
- LGBT+ hnutí schvaluje pedofilní jednání.
- Transgender je nemoc.
- Queer lidé musí všichni chodit s opačným pohlavím nebo být trans.
- Buď se cítím 100% jako muž, nebo 100% jako žena.
- Sexuální orientace se nemůže v průběhu života změnit.
- Celoživotní vztah musím mít s člověkem, který odpovídá pohlaví, které mě obecně častěji/více přitahuje.
- Lesby a gayové jsou špatní rodiče.
- Výchova dítěte homosexuálními páry je pro dítě škodlivá a ovlivňuje jeho vlastní orientaci.
- Muži, kterým se líbí muži i ženy, jsou automaticky gayové a ženy jsou všechny "trochu bisexuální".
- Trans lidé se operací změni z jednoho genderu na druhý.
- Lesby se rády perou a nosí krátké vlasy.
- V minulosti žádní homosexuálové nebyli a v současnosti je jich čím dál víc.